

Uitgave September 2009

Welkom aan alle basisscholen

Met veel plezier heten wij u van harte welkom bij het project "Zingen in de basisschool" en de aansluitende zangwedstrijd voor basisscholen de "Schoolkorenslag". Op deze en de volgende pagina's informeren wij U zo volledig mogelijk over beide activiteiten. Wij wensen u veel leesplezier en hopen op een positieve reactie uwerzijds.

Namens de projectgroep
Jan Kruijnk en Leo Dubbers

Zingen is gezond

Zingen verhoogt de weerstand en is goed tegen stress. Dat blijkt uit onderzoek van wetenschappers o.a. van de Universiteit van Frankfurt, die hun bevindingen begin 2004 publiceerden in het Amerikaanse vakblad Journal of Behavioral Medicine. Mensen zingen graag in de badkamer, in het voetbalstadion of op feestjes. Dat verhoogt de feestvreugde. Maar, wilden de onderzoekers weten, kan zingen behalve de sfeer verbeteren ook de lichamelijke weerstand verhogen? De wetenschappers voerden hun proeven uit op een kerkkoor uit Frankfurt dat repeteerde voor een uitvoering van Mozarts Requiem. In twee op elkaar volgende repetities werden lichamelijke veranderingen gemeten tijdens het zingen en een week later tijdens het luisteren naar het Requiem. De onderzoekers testten het bloed van de koorleden voor en na een repetitie. Na een uur zingen bleek de concentratie van afweerstoffen (als immuunoglobuline A) en de hoeveelheid cortisol, een hormoon tegen stress, aanzienlijk te zijn toegenomen. Als er alleen naar het Requiem werd geluisterd was er nauwelijks een verandering in de bloedwaarden. "Door het zingen wordt je adem gestimuleerd en dus ook je bloedsomloop, en dat werkt reinigend en stressverlagend" zegt Gerda van Zelm, docente solozang aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. "Mensen in een koor hebben ook pret en dat werkt eveneens stressverlagend. Dingen doen die je leuk vindt, zullen altijd helpen om gezond te blijven. In Duitsland bestaan ademtherapieën, om via ademtechnieken stress tegen te gaan. Dat lijkt me in dezelfde hoek te zitten als zingen, want goed ademen is heilzaam." Zingen is ook zeer populair onder amateurs. Nederland telt zo'n zeshonderdduizend amateurzangers en tienduizend koren.

Historie project

Vanuit een afstudeerproject in 2007-2008 van 3 pabo-studenten uit de provincie Drenthe is een bijzonder project ontstaan dat hierbij graag presenteren aan het Nederlandse basisonderwijs. Het bijzondere aan het project destijds was de koppeling van het instuderen van liedjes in de schoolsituatie aan een echte zangwedstrijd tussen basisscholen, genaamd het "Schoolkorenbal". Voor het eerste project rondom Pabo Emmen meldden zich ruim 40 basisscholen om in het voorjaar van 2008 aan de slag te gaan met de eerste liedbundel, bestaande uit 7 algemene en 3 streektaliedjes. Uiteraard was het voor iedere leerkracht afwachten in hoeverre de aan de bundel toegevoegde lessuggesties zouden aanslaan bij de leerlingen en uiteindelijk zouden bijdragen aan de zangresultaten van de groep. Enthousiasme van de leerkracht is en blijft de belangrijkste voorwaarde om interesse en motivatie bij leerlingen voor het zangonderwijs op te wekken en vast te houden. Dit enthousiasme was zeker aanwezig bij de 3 pabo-studenten Yvette Bos, Hedwig Platzer en Leonie van der Werf en hun begeleidend muziekdocent Jan Kruijnk, die vanuit de scholen veel positieve reacties op hun initiatief in ontvangst mochten nemen. In de loop van het genoemde schooljaar ontstond bij Jan Kruijnk geleidelijk het idee om met de deelnemende scholen een gezamenlijke afsluiting te houden in de vorm van een zangwedstrijd. Regels werden opgesteld, een jury geformeerd en een begeleidingscombi ingehuurd. De zangwedstrijd vond plaats op vrijdag 30 mei 2008 in Emmen; hieraan werd deelgenomen door 8 scholen. Voor een duizendkoppig publiek zongen de deelnemende schoolkoren 2 keuzeliedjes uit het voorgeschreven repertoire, waarna de beste 3 koren doorgingen naar de finale op 22 juni 2008 bij havezathe De Klencke in Oosterhesselen als onderdeel van het muziekfestival "De Klinkerslag". Door scholen, ouders, kinderen en publiek werd deze eerste 'schoolkorenslag' als zeer waardevol ervaren, mede dankzij de enorme inzet van Hedwig, Leonie en Yvette. Het project bleek in ieder geval de moeite waard om herhaald te worden, waarbij tevens voorzichtig geopperd werd dat het wellicht ook in andere regio's zou kunnen aanslaan.

Van regionaal naar inter-provinciaal

Dat was ook de mening van Leo Dubbers, secretaris van het "Nederlands Festival voor Vocale Ensembles", min of meer toevallig als bezoeker aanwezig tijdens de finale van de eerste schoolkorenslag op 22 juni 2008. Met Jan Kruijnk werd de afspraak gemaakt om de mogelijkheden van de 'schoolkorenslag' nader te bestuderen en te bezien of uitbreiding richting de provincies Drenthe en Overijssel tot de mogelijkheden zou behoren. Ideeën werden uitgewisseld, doelstellingen geformuleerd, deskundigen geraadpleegd. Een en ander leidde tot de oprichting van een brede werkgroep van enthousiaste mensen, afkomstig uit vele disciplines en organisaties. Het eerste resultaat is thans gereed: Een uitgebreide handleiding met 12 Hollandse liedjes, afkomstig uit het 'ijzeren repertoire' dat iedereen kent. De gekozen liedjes hebben de tand des tijds doorstaan. Als kinderen met dit soort liederen thuis komen kunnen ze zo met pa en ma verder zingen! Voorts hoort bij de handleiding een bijlage in de vorm van een 'streektaliekatern'. Het is de bedoeling dat door de schoolkoren die deelnemen aan de wedstrijd 1 streektaliekatern wordt ingestudeerd. Lees meer hierover onder de koppen "De wedstrijd" en "Streektaal".

Missie

Muzikale vorming heeft een positieve uitwerking op sociale vaardigheid en schoolmotivatie en is als zodanig een uitstekend middel tegen verveling en daaruit volgend wangedrag. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat muziekbeoefening een belangrijke invloed heeft op de ontwikkeling van zowel de intelligentie als de sociale vaardigheden van kinderen. Door zelf muziek te maken wordt het intelligentiequotient verhoogd en vooral het abstractievermogen en analytisch denken sterk verbeterd. Het gezamenlijk musiceren en zingen versterkt daarbij het groepsgevoel en discipline evenals de emotionele vaardigheden. Dit alles leidt tot een positiever zelfbeeld en zelf bewustzijn. Het 'zingen' is daarbij van groot belang voor een goede taalontwikkeling. 'Zingen' stimuleert het onbewuste leren en helpt bij het onthouden van nieuwe informatie. 'Liedjes' vormen een prima medium om grammatica en vocabulair beter te begrijpen en te onthouden.

Ambitie

Al met al mag gesproken worden van een bijzonder en ambitieus project, dat bedoeld is om op korte termijn het zangonderwijs in de basisschool te voorzien van een extra impuls en op langere termijn bij te dragen aan de cognitieve, sociale en emotionele vaardigheden van de opgroeiende jeugd. We hopen dat veel leerkrachten basisonderwijs enthousiast aan de slag gaan met de liedjes. Vervolgens hopen we natuurlijk dat zoveel mogelijk basisscholen zich daadwerkelijk gaan inschrijven voor de aansluitende "Schoolkorenslag 2010". Bij gebleken succes zal het project - mede vanwege het streektaliekatern - de komende jaren de landsgrenzen oversteken, in eerste instantie in oostelijke richting. Vervolgens wordt bekeken in hoeverre ook 'het zuiden' zich aangesproken voelt om mee te doen. Vlaanderen lijkt in deze een interessante optie. Aan het multiculturele, cq allochtone element zal in toenemende mate eveneens aandacht worden geschonken. Scholen kunnen -indien zij dat wensen- in plaats van een streektaliekatern kiezen voor een allochtoon kinderlied. De voorwaarden die hiervoor gelden vindt u onder de kop 'de wedstrijd'. Tenslotte: De initiatiefnemers realiseren zich dat de komende jaren het nodige ontwikkelingswerk gedaan moet worden en veel specialistische kennis moet worden vergaard o.a. middels het opbouwen van een groot netwerk in de onderwijs- en cultuursector. Zij laten zich hierbij inspireren door de achterliggende doelstelling dat gewerkt wordt aan de persoons-ontwikkeling van kinderen tot volwaardige burgers die niet alleen respectvol weten om te gaan met het eigen culturele erfgoed maar ook leren open te staan voor andere culturen.

Streektaal

De streektaal staat momenteel in het gehele land in de belangstelling. De oorzaak hiervan ligt volgens sommige deskundigen juist in de teruggang van het dialect als spreektaal. Het gevoel dat we iets wezenlijks aan het verliezen zijn, doet een tegenbeweging ontstaan, die meer waardering voor de streektal tot gevolg heeft. Dit wordt de streektal-renaissance genoemd. Er is eigenlijk nog nooit zoveel geschreven in de streektal als tegenwoordig. De toenemende globalisering is een andere oorzaak van de streektal-renaissance. Ondanks of misschien wel dankzij de globalisering houden steeds meer mensen zich actief bezig met het streekeigene. De tegenreactie wordt ook wel lokalisering genoemd. Het zingen in de streektal is inmiddels in heel Nederland geaccepteerd en wordt ten gehore gebracht op alle mogelijke zenders. Personen als Daniël Lohues, Margaretha Kleine, Martijje, Gé Reinders en groepen als Normaal, Rowwen Hèze en Mooi Wark doen het goed in Nederland. In de landen om ons heen zien we eenzelfde ontwikkeling. Naarmate de samenwerking en integratie van de landen in Europa verder toeneemt, krijgen steeds meer Europeanen belangstelling voor de eigen roots en culturele achtergrond. Bij deze ontwikkelingen wil de werkgroep "Streektaal" aansluiten door aandacht te geven aan het zingen in de streektal c.q. door het schrijven van liedjes te bevorderen en verder te ontwikkelen. De thans beschikbare liedjes zijn allen afkomstig uit Drenthe en geschreven in één van de Drentse streektalen. Deelnemende scholen aan de Schoolkorenslag, afkomstig uit andere regio's kunnen de liedjes naar eigen goeddunken aanpassen aan de eigen streektal. Voor meer informatie: zie hoofdstuk 'de wedstrijd'. Voorts is uit onderzoek gebleken dat vroeger meertaligheid een positieve invloed heeft op het algemeen taalgevoel en de mogelijkheden voor kinderen om meer talen te leren. Het is belangrijk om daarbij aan te sluiten bij de eigen identiteit van kinderen. Streektal is voor veel mensen feitelijk de verwoording van eigen identiteit. Omgaan met taal, verbanden leggen tussen woorden in verschillende talen en de oorsprong achterhalen van woorden en begrippen dragen bij aan de verrijking van de persoonlijke woordenschat. Het gebruik van taal en woorden bij het uitspreken, lezen, schrijven, voorlezen, declameren, zingen en presenteren zorgt voor een grotere taalkennis. Het ontwikkelen van taalvaardigheden is van wezenlijk belang voor de persoonlijkheidsvorming van ieder kind. Daarbij draagt het zingen op speelse wijze bij aan de verbetering van de taalprestaties, omdat voortdurend aandacht besteed wordt aan de articulatie en de intonatie van taal, alsmede aan de manier van het uitdrukken, de expressieve ontwikkeling. Zingen in de streektal geeft hieraan nog een extra dimensie. De werkgroep is voornemens de komende jaren een uitgebreid repertoire op te bouwen van streektal- en multiculturele liedjes, die geschikt zijn voor het onderwijs.

Geen verplichting

Met nadruk wijzen we erop dat scholen niet verplicht zijn om aan de wedstrijd mee te doen. Wij kunnen ons voorstellen dat scholen, die tot nu toe weinig aandacht hebben besteed aan gestructureerd zangonderwijs nog niet toe zijn aan het deelnemen aan de zangwedstrijd. Er is niets op tegen om het komend schooljaar eerst de handleiding op school 'uit te proberen' en bijvoorbeeld pas het volgend schooljaar in te schrijven voor de 'Schoolkorenslag 2011'. Bovendien kunt U alvast een afvaardiging van uw school laten deelnemen aan de speciale 'scholingsdag' voor leerkrachten basisonderwijs die op 16 januari 2010 wordt georganiseerd in Almelo. Elders leest u meer hierover. De organiserende stichting "Nederlands Festival voor Vocale Ensembles"

en haar partners zijn er in ieder geval van overtuigd dat de deelnemende kinderen, ouders, begeleiders en leerkrachten met de "Schoolkorenslag" een happening gaan meemaken, die zij niet snel zullen vergeten! Waar mogelijk wil de werkgroep "Schoolkorenslag" basisscholen ondersteuning aanbieden bij het aanleren van de liedjes of het opzetten van een schoolkoor. Lees verderop welke 'middelen' hiervoor beschikbaar zijn. De werkgroep "Schoolkorenslag" van de stichting "Nederlands Festival voor Vocale Ensembles" wenst iedereen veel succes en vooral veel zangplezier.

De handleiding

De uitgebreide handleiding met 12 'Hollandse' liedjes, lessuggesties, werkbladen en muzieknotaties stellen de gebruiker in staat met kinderen van de groepen 5 t/m 8 gestructureerd aan de slag te gaan. Bij de handleiding hoort een katern met 5 'streektaliedjes'. Voor hulp bij het instuderen of antwoord op vragen verwijzen we u naar het hoofdstuk de "ondersteuningsmogelijkheden". De bijbehorende oefen-cd's zijn bedoeld ter ondersteuning van het aanleren van de liedjes. De liedjes op de cd's staan in dezelfde volgorde als de liedjes in het boek en zijn 2 keer achter elkaar opgenomen: met en zonder zang.

Bestellen handleiding

De handleiding inclusief streektaliekatern en 2 oefencd's kan besteld worden door € 37,50 (incl. BTW en verzendkosten) over te maken op rek.n. 670460141 tnv penningm.Ned.Festival Vocale Ensembles te Wierden. Bij bestelling gelieve u duidelijk uw naam + naam van uw school + adresgegevens te vermelden.

De ondersteuningsmogelijkheden

- Basisscholen die stagiaires hebben van Pabo Edith Stein te Hengelo, van Pabo Stenden te Emmen, ArtEZ conservatorium Enschede en het Prins Claus conservatorium Groningen kunnen die studenten inzetten bij de organisatie en begeleiding van een op te richten schoolkoor. In sommige gevallen kunnen de studenten zelfs de leiding van het schoolkoor op zich nemen. Derde en vierdejaars studenten van Pabo Edith Stein Hengelo en Pabo Stenden Emmen kennen de mogelijkheden van het project "Schoolkorenslag" en zullen, als zij daarvoor kiezen bij de stageschool aangeven dat zij een rol kunnen spelen in dit project.
- Op zaterdag 16 januari 2010 wordt in Almelo voor basisschoolleerkrachten uit het gehele land een speciale 'scholingsdag' georganiseerd. Scholen die in principe belangstelling hebben voor het project, maar nog geen concrete plannen hebben om in te schrijven voor de zangwedstrijd adviseren wij in ieder geval een vertegenwoordiger af te vaardigen naar deze dag. Onder de volgende kop leest u alles over de scholingsdag.
- Naast de scholingsdag is Pabo Edith Stein te Hengelo voornemens in de loop van het komend schooljaar in samenwerking met het ArtEZ Conservatorium Enschede een of meerdere workshops aan te bieden aan basis-scholen in Twente en Overijssel. Rond 1 oktober a.s. worden de data hiervan bekend en kan het betreffende inschrijfformulier via de website www.schoolkorenslag.nl worden gedownload. De workshops richten zich op het oefenen van de liedjes, het bespreken en oefenen van de didactische suggesties en het oefenen van het lied leiden. Ook het samen bespreken van de organisatorische perikelen bij een schoolkoor zal een plaats krijgen.
- In het kader van een zogenaamde 'minor' is een 4e jaars student van de Stenden hogeschool voornemens een telefonische 'helpdesk' op te starten, mede naar aanleiding van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van muziek- en zangonderwijs op de persoonlijkheid van kinderen. Met betrekking tot het project zal dit op de website terug te vinden zijn in een uitgebreide rubriek "Veel gestelde vragen".
- Tenslotte kunnen 1e jaars studenten van het ArtEZ Conservatorium te Enschede en het Prins Claus Conservatorium te Groningen door scholen worden ingeschakeld als 'technisch onderwijsassistent' tijdens zogenaamde kortlopende 'snuffelstages' in het basisonderwijs. Scholen die hiervoor belangstelling hebben kunnen hiertoe eveneens vanaf 1 oktober a.s. het aanvraagformulier downloaden vanaf de website.

De scholingsdag

Op 16 januari 2010 wordt een scholingsbijeenkomst georganiseerd voor basisscholen uit het hele land, die zijn geïnteresseerd in het project. Het betreft een leerzame dag met inleidingen, workshops en veel praktische tips voor het zingen met kinderen, die direct in de klas kunnen worden toegepast. Uiteraard afhankelijk van de belangstelling is het de bedoeling van de organisatie om de zangwedstrijd "Schoolkorenslag" de komende jaren uit te breiden naar alle provincies in Nederland. De scholingsdag op 16 januari kan in die zin door scholen buiten de provincies Drenthe en Overijssel beschouwd worden als de eerste kennismaking met het project.

Programma scholingsdag :

Datum:	Zaterdag 16 januari 2010
09.30 uur	Ontvangst deelnemers met koffie, thee
10.00 uur	Opening door dagvoorzitter Victor Pirenne
10.30 uur	Inleiding 1: "Muzikale vorming op de basisschool" Theo Toenik - Pabo Hengelo, Hogeschool Edith Stein Twente
11.00 uur	Inleiding 2: "Op weg naar een eigen schoolkoor" Jan Kruijnk - Pabo Emmen, Stenden hogeschool Erwin Hiddingh - Praktijkervaringen "Schoolkorenslag Drenthe 2008"
11.45 uur	Samenvatting door moderator Frits Evelein Gelegenheid voor plenaire vragen + invullen vragenformulier
12.00 uur	Lunchpauze met optreden van Martijje
13.30 uur	Start 1e ronde workshops
14.15 uur	Start 2e ronde workshops
15.00 uur	Theepauze
15.30 uur	Start 3e ronde workshops
16.15 uur	Samenvatting + beantwoording vragen
16.30 uur	Optreden Vocal Group D-Base
17.00 uur	Aperitief

Workshops en Inleidingen scholingsdag

Inleiding “De waarde van muziekonderwijs op de basisschool” – Theo Toenink

In mijn inleiding zal ik ingaan op de vraag wat kinderen leren van muziek en van zingen in het bijzonder. Aan de orde komt o.a. het boekje “Muziek maakt slim “ en een reactie daarop van een bekende Nederlandse muziek-wetenschapper. Wat is de rol van de opleiding voor leraar basisonderwijs in dit geheel? Tot slot wordt nog ingegaan op de rol die studenten van de Hogeschool Edith Stein in dit project kunnen spelen.

Inleiding “Op weg naar een eigen schoolkoor“ - Jan Kruimink, Erwin Hiddingh

Vanuit eigen ervaring en ondersteund door beelden vertellen de inleiders over de meerwaarde van een schoolkoor en hun belevenissen tijdens het eerste schoolkorenfestival dat in 2008 heeft plaatsgevonden in de provincie Drenthe. Hierbij komen o.m. de volgende zaken aan de orde:

- Doel, opzet en organisatie schoolkorenslag..
- Aanpak per school - samenstelling schoolkoor (keuze/selectie/leeftijd/groepen)
- Het ontwikkelde materiaal
- Financiering
- Repeteren en begeleiden
- Het optreden (zaal, soundcheck, live-band, jury)
- CD-opname winnend koor.

Workshop nr. 1, “Focus op de praktijk - Tips en Trucs“ - Ruut te Velthuis
Voor zingen moet je lef hebben en dat geldt niet alleen voor de kinderen. Goed materiaal, leuke nummers, enthousiaste dirigent/docent. Mooi zingende kinderen zijn goede vertrekpunten, maar daarna begint het echte werk : in een goede sfeer je stem durven gebruiken. In deze workshop enkele do’s en don’ts en de kans vragen te stellen of te reageren op praktijkvoorbeelden.

Workshop nr. 2, “Slagtechniek en canons“ - Jan Kruimink

Met de deelnemers worden een aantal canons gezongen. In het inzing-gedeelte van de workshop wordt aandacht besteed aan alle stemvormingsaspecten met gebruikmaking van onderdelen van canons. In het aanleerproces komen ook bodysounds en melodische ostinaten aan de orde. Daarna wordt de slagtechniek geoefend (tweeslag, drieslag, inzet, afslag) en het aangeven van de verschillende partijen tijdens het canonzingen.

Workshop nr. 3, “Digitaal schoolbord en muziek“ – Marinus Scholten

Als consulent muziek constateer ik een grote behoefte aan nascholing voor ons vak. Scholen met een digibord zijn op zoek naar specifieke lesideeen hiervoor. Ik heb uit mijn archief met veel liedmateriaal, luistervoorbeelden en werkbladen geput om een en ander om te bouwen tot bruikbare digitale lessen. In mijn presentatie toon ik jullie een aantal mogelijke toepassingen: liedjes, liedbegeleidingen, mp3tjes, luistervoorbeelden, internetsites etc.

Workshop nr. 4, “Instrumentale begeleiding bij klassikaal zingen“ – Hans Lammers, Bert Sierink

In deze workshop leer je met eenvoudige middelen klassikaal gezongen liederen te begeleiden. Je krijgt hiervoor praktische tips en ideeën aangereikt. Tevens leer je in korte tijd een aantal liederen te begeleiden. Naar gelang je eigen vaardigheden en interesses kun je de lessen vervolgens al snel uitbreiden naar een verantwoord lied repertoire.

Workshop nr. 5, “Trainingsmogelijkheden en -producten “ - Marleen van Aken

Marleen van Aken is in Vlaanderen werkzaam als nascholings-specialist “Muzische vorming”en “Interculturele en Mondiale vorming” voor leraren kleuter- en basisonderwijs. In Nederland is zij verbonden aan de S.M.V. , de Stichting ter bevordering van de Muzikale Vorming, uitgever van liedbundels zoals Eigenwijs, Kleuterwijs, Van voor naar achter, Come,follow me, etc. etc. en organiseert speciale studieweekenden op het gebied van muzikale vorming. Zij informeert u graag over de vele mogelijkheden om uzelf verder te ontwikkelen op muzikaal gebied en vertelt daarnaast op boeiende wijze over haar eigen ervaringen.

Workshop nr. 6 “Stembegeleiding en vocale percussie met kinderen“ - D-Base

Als a-capellagroep hebben we ervaring met het vertalen van liederen in a-capellasongs. We willen aan de hand van downloadbare midi-files enkele voorbeelden geven van zo’n transformatie, daarbij rekening houdend met de leeftijd en het niveau van uw leerlingen.

Hoe kunnen we gemakkelijk en met zoveel mogelijk leerlingen wat prettige vocale percussie toevoegen aan een lied ? Wat kan je naast een moeilijke meerstemmigheid nog doen om een lied extra aan te kleuren ? We werken een aantal concrete voorbeelden uit en zetten u een stuk op weg om het zelf eens te gaan proberen.

Workshop nr. 7, “Cooperatief leren in groepen en ensembles“ - Frits Evelein

In deze workshop maak je kennis met inspirerende en eenvoudige werkvormen om kinderen samen muziek te laten maken en muziek te ervaren. Je hoeft als leerkracht zelf muzikaal niet veel te doen en te kunnen als de leerlingen cooperatief leren. De kinderen zijn gemotiveerd, werken samen, zijn doelgericht, voelen zich uitgedaagd en hebben veel muzikaal plezier. Cooperatief leren in muziek kan gecombineerd worden met allerlei vakken. Zo zijn muzikale activiteiten op elke lesdag eenvoudige,vrolijke en sociale impulsen in het samen leren van kinderen. Zie ook : www.Music-Flow.eu

Workshop nr. 8, ‘Liedjes in de streektaal’ - Egbert Meijers

De aandacht richt zich in de workshop op het gebruik en de toepassing van streeктаalliedjes in de basisschool. Enkele onderwerpen die aan bod komen zijn: het vertalen en bewerken van een Nederlands (Engels) liedje in de eigen streektaal en het treffen van de bijbehorende sfeer, het gebruik van metaforen, spellingkwesities, de rijmuitgang, de zingbaarheid, verschillen tussen de schrijftaal en de zangtaal. Ook wordt aandacht besteed aan hulpmiddelen die bij het schrijven of vertalen van dienst kunnen zijn. Egbert Meyers is liedjesschrijver/zanger en auteur en werkte jarenlang als streektaalfunctionaris in Drenthe en als programmamaker en presentator bij rtv Drenthe. Hij richtte de Stichting Drentse Muziek Maatschappij op, waarvan hij tevens voorzitter is.

Workshop nr. 9, “Zingend en swingend de wereld rond “ - Michel Hogenes

In deze workshop staat het multi-cultureel liedrepertoire centraal. Hierbij komen vragen aan bod als: “Welk materiaal is voor welke doelgroep geschikt?” en “Waar kan ik bruikbaar materiaal vinden?” Ook zal een koppeling worden gemaakt met ‘muziek beluisteren’ en ‘muziek en bewegen’. Zo zijn er bijvoorbeeld in de hele wereld ‘speelliederden’ te vinden. In een kort tijdsbestek zullen alle continenten worden aangestipt. Michel Hogenes is Pabodocent aan de Haagse Hogeschool & Codarts, geeft les aan het Rotterdams Consevatorium en is voorzitter van de vereniging Gehrels Muziekducatie.

Workshop nr. 10, Muziek sessies voor teambuilding “ – Eric Paauwe, Bert & Niek Hoogma

Deze workshop is bedoeld voor mensen met weinig of geen muzikale ervaring. Je gaat ervaren hoe het is om samen met anderen een liedje te spelen op een instrument zonder dat je jarenlang muziekles hebt gehad. Gewerkt wordt met instrumenten, die traditioneel in een band worden gebruikt: akoestische gitaar, basgitaar, drumstel en keyboard. Eric, Bert en Niek van

RockatWork zijn ervan overtuigd dat ieder mens talent heeft voor muziek en willen je laten zien waartoe je als muzikale leek in staat bent. Neem een kijkje in de keuken van de echte muzikant en ervaar hoe het is om te spelen in een band. Wellicht dat deze workshop je enthousiast maakt om toch maar eens te beginnen met het bespelen van een muziekinstrument.

De wedstrijd

De Schoolkorenslag is een zang-competitie voor schoolkoren. De competitie maakt deel uit van het project “Zingen in de Basisschool” en bestaat uit maximaal 6 voorronden + finale . Per voorronde kunnen maximaal 8 schoolkoren deelnemen. De eerste voorronde is op zaterdag 13 maart in Almelo van 12.30 tot 17.30 uur.

De finale is op zaterdag 29 mei in Hoogeveen van 12.30 tot 17.30 uur. De prijsuitreiking zal worden verricht door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien.

De overige voorronden worden gehouden op de volgende data :
Voorronde 2 : Vrijdag 19 maart 2010 17.00-22.00 uur - Emmen
Voorronde 3 : Vrijdag 26 maart 2010 17.00-22.00 uur - Deventer
Voorronde 4 : Vrijdag 9 april 2010 17.00-22.00 uur - Assen
Voorronde 5 : Vrijdag 16 april 2010 17.00-22.00 uur - Enschede
Voorronde 6 : Vrijdag 23 april 2010 17.00-22.00 uur - Meppel

Middels een bericht aan info@schoolkorenslag.nl kunnen belangstellende basisscholen reeds nu aangeven naar welke voorronde-datum hun voorkeur uitgaat. De definitieve locaties worden in de maand januari 2010 bekend gemaakt.

Tijdens de competitie worden de koren instrumentaal live begeleid door de Chipband, een gerenommeerd begeleidingsorkest o.a. bestaande uit een aantal muziekdocenten van de muziekschool Emmen.

De band speelt de begeleiding exact overeenkomstig de oefen-cd, welke behoort bij de handleiding. Scholen zijn verder vrij in de interpretatie van de uitvoering (choreografie,kleding en voorwerpen), rekening houdend met de beschikbare ruimte van de verschillende podia. Afhankelijk van het defintieve aantal voorronden wordt bepaald welke schoolkoren gaan deelnemen aan de finale. Hiervoor wordt een 3-koppige jury samengesteld met deskundigen van de pabo’s, muziekscholen en radio/tv.

De tijd van optreden per koor is ca. 10 minuten. De podiumtijd bedraagt maximaal 12 minuten.

De deelnemende schoolkoren worden door de jury in een schaal van 1 t/m 5 beoordeeld op de volgende aspecten :

- Zuiverheid & Samenzang
- Tekstkennis & Verstaanbaarheid
- Uitvoering & Presentatie
- Algehele Muzikale Indruk

Voorafgaande aan het optreden vindt een sound-check plaats.

Het doel van de sound-check is:

- De plaatsbepaling van het koor en de dirigent(e).
- Omgaan met de microfoon en de geluidsapparatuur.
- Samenspel met de band

Tijdens de soundscheck wordt een deel van ieder liedje gezongen. De koren dienen 20 minuten voor hun soundcheck aanwezig te zijn.

Het doel van de sound-check is:

- De plaatsbepaling van het koor en de dirigent(e).
- Omgaan met de microfoon en de geluidsapparatuur.
- Samenspel met de band

Tijdens de soundscheck wordt een deel van ieder liedje gezongen. De koren dienen 20 minuten voor hun soundcheck aanwezig te zijn.

Liedkeuze

Tijdens de voorronde zingt ieder koor 3 liedjes uit de handleiding, te weten :
1 lied uit de handleiding naar eigen keuze

1 lied uit de handleiding voorgeschreven door de organisatie.

1 lied uit het streektaalkatern, of een allochtoon kinderlied naar eigen keuze.

Een maand voor de betreffende voorronde worden de deelnemende scholen op de hoogte gebracht van het voorgeschreven lied.

Belangrijk :

De mogelijkheid bestaat dat het huidige streektaalkatern met 5 Drentse liedjes de komende tijd nog wordt aangevuld met liedjes uit andere regio’s. Nadere inlichtingen hierover zijn verkrijgbaar bij Leo Dubbers tel. 06-10803435.

Indien scholen voorkeur hebben voor een allochtoon kinderlied, dan dient bij inschrijving een cd-opname + muzieknotatie te worden toegevoegd.

Voorronde - Format

Alle voorronden vinden op exact dezelfde wijze plaats als volgt :

Zaterdag-versie	Vrijdag-versie	
Soundcheck :	12.30-13.50 uur	17.00-18.20
Koor 1	12.30-12.40	17.00-17.10
Koor 2	12.40-12.50	17.10-17.20
Koor 3	12.50-13.00	17.20-17.30
Koor 4	13.00-13.10	17.30-17.40
Koor 5	13.10-13.20	17.40-17.50
Koor 6	13.20-13.30	17.50-18.00
Koor 7	13.30-13.40	18.00-18.10
Koor 8	13.40-13.50	18.10-18.20

14.00 / 18.30 uur : Einde van de soundcheck.
De koren maken zich klaar voor de echte wedstrijd.
De koren nemen plaats op de voor hen gereserveerde plaatsen.

14.15 / 18.45 uur : Zaal open voor publiek
14.30 / 19.00 uur : Opening Schoolkorenslag
14.45 / 19.15 uur : Start optredens

Schema optredens

Koor 1	14.45-15.00	19.15-19.30
Koor 2	15.00-15.15	19.30-19.45
Koor 3	15.15-15.30	19.45-20.00
Koor 4	15.30-15.45	20.00-20.15
Pauze	15.45-16.15	20.15-20.45
Koor 5	16.15-16.30	20.45-21.00
Koor 6	16.30-16.45	21.00-21.15
Koor 7	16.45-17.00	21.15-21.30
Koor 8	17.00-17.15	21.30-21.45

17.15 / 21.45	Juryberaad
17.25 / 21.55	Uitslag jury
17.30 / 22.00	Einde Voorronde

De begeleidingsband

Deze band bestaat uit professionele muzikanten met conservatorium opleiding die hun sporen verdiend hebben in de diverse stijlen pop, jazz en muzikaal entertainment. De leden werken op de diverse Centra voor de Kunsten, afdeling muziekschool in Emmen, Assen en Groningen (CQ, Centrum voor de Kunsten en ICO). Geluid en licht wordt verzorgd door Topsound uit Coevorden. Bezetting : **Kees Hendriks**, zang, toetsen, gitaar en accordeon. **Bert Keikema**, zang, gitaar, bas. **Erik Busscher** , leadzang, basgitaar, drums & percussie. **Henk Busscher**, drums & percussie, trompet, bugel, saxofoon en asian flute.

Nederlands Festival voor Vocale Ensembles

U zult zich wellicht afvragen: Wat is het verband tussen het ‘Nederlands Festival voor Vocale Ensembles’ en het project ‘Zingen in de basisschool – Schoolkorenslag’? Teneinde duidelijkheid te verschaffen is enige achtergrondinformatie hier op zijn plaats.

In 2007 heeft de Almelse vocalgroup Come Closer de organisatie van het in a capella-kringen bekende jaarlijkse ‘Nederlands Festival voor Vocale Ensembles’ op zich genomen. Dit festival bestaat sinds 1986 en werd tot 2007 achtereenvolgens in Den Bosch en ’s Heerenberg georganiseerd. Door een speciale formule is het festival geliefd bij vocale ensembles en kleine koren tot 25 zangers en zangeressen. De groepen zijn afkomstig uit geheel Nederland. Het volgende (24e) festival zal plaatsvinden op zaterdag 13 maart 2010 a.s. op meerdere locaties in de binnenstad van Almelo. Ter promotie van het ‘zingen’ zijn de afgelopen 2 jaar aan het festival nieuwe elementen toegevoegd. O.a. een feestelijk openingsconcert mmv. klassieke koren op donderdagavond en op de vrijdagavond - voorafgaand aan de eigenlijke festivaldag - een megaconcert van samenwerkende schoolkoren voor voortgezet onderwijs. Ter verbreding van het draagvlak voor het festival onder de Almelse bevolking stuitte het bestuur van de inmiddels opgerichte ‘Stichting Nederlands Festival voor Vocale Ensembles` in juni 2008 tijdens haar zoektocht naar een geschikte activiteit voor het basisonderwijs op een interessant project van 3 pabo-studenten en hun begeleidend docent Jan Kruimink. Een eerste poging om het project al in januari 2009 middels een symposium voor de Twentse basisscholen op te starten bleek iets te veel van het goede. Veel teleurgestelde reacties uit het onderwijs volgden na het aflazen van het geplande symposium, echter gingen vrijwel alle reacties eveneens gepaard met het verzoek en de aansporing om vooral op de ingeslagen weg door te gaan. Dit laatste in combinatie met de inmiddels gelegde contacten in de onderwijs- en culturele sector gaven het project feitelijk de versnelling die nodig is voor de gedegen aanpak, waarvan thans gesproken mag worden.

Op initiatief en onder verantwoordelijkheid van de “Stichting Nederlands Festival voor Vocale Ensembles “ staan de werkgroepen “ Zingen in de basisschool “ , “ Schoolkorenslag “ en “ Streektaal “ aan de vooravond van een omvangrijk project, waaraan U en uw leerlingen hopelijk veel plezier gaan beleven. Wij zijn in ieder geval enthousiast, we hopen dat U het ook gaat worden! Elders heeft u al kunnen lezen dat de eerste voorronde van de “Schoolkorenslag 2010” zal plaatsvinden op zaterdagmiddag 13 maart in de Grote Kerk te Almelo als onderdeel van het 24e festival.

Voor meer informatie over het festival verwijzen wij naar de websites www.come-closer.nl en www.nfve.nl

Bestuur Stichting “Nederlands Festival voor Vocale Ensembles”

Voorzitter :	H.Isendoorn, wethouder gemeente Borne
Secretaris :	L.Dubbers, directeur Sportcentrum De Stouwe - Wierden
Penningmeester:	G.Krone, directeur Accountantskantoor Gierveld-Krone - Wierden
Lid :	J.Krui mink, Pabo muziekdocent Hogeschool Stenden - Emmen
Festivaldirecteur:	W.van der Elst, directeur Wordpower BV

Colofon

De uitvoerende bestuursleden Jan Kruimink en Leo Dubbers van de Stichting Nederlands Festival voor Vocale Ensembles vormen de project-leiding van “Zingen in de basisschool/Schoolkorenslag”.

Onder de projectleiding vallen de volgende werkgroepen :

- Werkgroep “Schoolkorenslag“**
Jan Kruimink, Leo Dubbers, Hedwig Patzer, Yvette Bos, Leonie van der Werf, Henk Busscher.
- Werkgroep “Zingen in de basisschool“**
Jan Kruimink, Leo Dubbers, Theo Toenink, Marja Reinders, Lieuwe Noordam, Ruut te Velthuis, Ard van der Jagt, Jacqueline Vennik, Johan Vloedveld, Robert Wortelboer.
- Werkgroep “Streektaal“**
Jan Kruimink, Leo Dubbers, Jan Germs, Harry Nijhuis, Albert Bartelds, Egbert Meijers.
- Werkgroep “Scholingsdag”**
Jan Kruimink, Leo Dubbers, Theo Toenink, Ruut te Velthuis, Erwin Hiddingh, Victor Pirenne, Hans Lammers, Bert Sierink, Paul Rutten, Roeland van Rooy, Frits Evelein, Michel Hogenes, Marleen van Aken, Marinus Scholten, Eric Paauwe, Bert & Niek Hoogma, Egbert Meijers.

Project-partners :
Pabo Emmen – Stenden hogeschool
Pabo Hengelo – Hogeschool Edith Stein
ArtEZ Conservatorium - Enschede
Prins Claus Conservatorium – Groningen
CSG Het Noordik - Almelo
Netwerk Pabo Muziekdocenten
Stichting Muzikale Vorming - Born
B(ond) voor A(capella) en L(ichte) K(oren)
Drentse en Overijsselse Muziekscholen
Stichting Huus van de Taol – Beilen
Stichting Twentse Welle - Enschede
Stichting IJsselacademie - Kampen
Chipband - Klazienaveen

Teksten	: Jan Krui mink, Leo Dubbers
Vormgeving	: Leo Dubbers, Berry Tesink, Stef van den Worm
Eindredactie	: Leo Dubbers
Drukwerk	: Concerndrukkerij Almelo
Arrangementen	: Jan Krui mink, Leon Dubbers
CD-productie	: Dub Musicproductions Utrecht
CD-persing	: Duplicase Wierden
Studio-musici	: Natasja den Toom, Martije Lubbers, Leon Dubbers, Born Sanders
Live-combo	: Chipband, Henk & Erik Busscher, Bert Keikema, Kees Hendriks
Licht,geluid	: Topsound Coevorden
Webdesign	: 4Allnet – Multimedia Toepasingen
Webmaster	: Joost Goldschmidt
Mailmaster	: Henk de Leeuw
Mailbeheer	: Tanja Kok
Website	: www.schoolkorenslag.nl
Mailadres	: info@schoolkorenslag.nl
Contact	: Secretariaat “ Schoolkorenslag “ <p>Nijverheidsstraat 21, 7641 AB Wierden Tel. 0546-571030 / 06-10803435 leodubbers@hotmail.com</p>

powered by :

provincie Drenthe

provincie Overijssel

DE MAKERS VAN DIT BULLETIN HEBBEN VEEL ZORG BESTEED AAN HET OPSPOREN VAN AUTEURS EN COMPONISTEN. INDIEN DESONDANKS TOCH TEKSTEN EN LIEEDEN ZONDER AUTEURS- EN/OF BRONVERMELDING WORDEN AFGEDRUKT BETEKENT DIT DAT HET OPSPOREN GEEN SUCCES HEeft GEHAD. MOEIJKE RECHTHEBBEN-DEN GELUVE BETEKENT OP TE NEMEN MET DE STICHTING NEDERLANDS FESTIVAL VOOR VOCALE ESEMBLES